Міністерство охорони здоров'я України
Міністерство освіти і науки України
Національний фармацевтичний університет
Кафедра менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації

МАТЕРІАЛИ

ІІІ науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ, МЕНЕДЖМЕНТУ І ЕКОНОМІКИ У ФАРМАЦІЇ І ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я»

(17 січня 2025 р.)

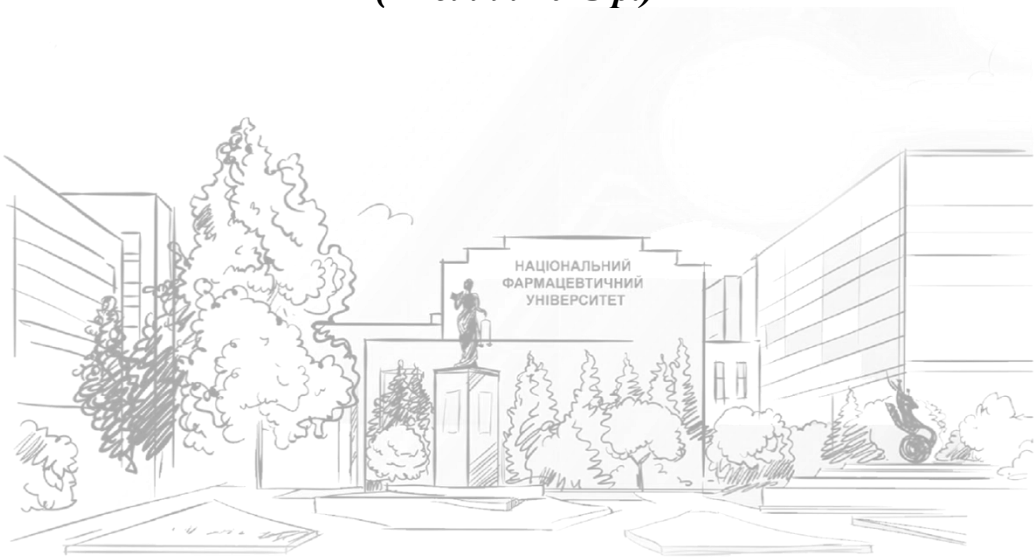

MATERIALS

of III scientific and practical internet-conference with international participation

«ACTUAL PROBLEMS OF QUALITY, MANAGEMENT, AND ECONOMY IN PHARMACY AND HEALTH CARE»

(17 January 2025)

Харків

2025

УДК 330.101:615.1

Редакційна колегія:
Головний редактор:
проф. Крутських Т.В.
Члени редакційної колегії:
проф. Літвінова О.В., проф. Посилкіна О.В.

Реєстр з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій: реєстраційне свідоцтво № 822 від 12.12.2024 р.

Актуальні проблеми якості, менеджменту і економіки у фармації і охороні здоров'я: матер. III міжнарод. наук.-практ. internet-конференції з міжнар. участю, Харків, 17 січня 2025 / ред. кол.: Т.В. Крутських, О.В. Літвінова, О.В. Посилкіна, Харків : НФаУ, 2025. – 317 с.

Actual problems of quality, management, and economy in pharmacy and health care: materials of III scientific and practical internet-conference with international participation. January 17, 2025 / ed. board. : T.V. Krutskikh, O.V. Litvinova, O.V. Posilkina, Kharkiv : NUPh, 2025. – 317 p.

Збірник містить матеріали III науково-практичної конференції, які присвячені обговоренню наукових та практичних проблем управління якістю і менеджменту в фармації і охороні здоров'я; визначенню напрямів удосконалення господарської й інноваційної діяльності підприємств (організацій, закладів) у ринковій економіці, підготовки сучасних кадрів із залученням вчених, фахівців-практиків, викладачів навчальних закладів та дослідників, докторантів, аспірантів, підприємців з України та зарубіжжя.

Матеріали подаються мовою оригіналу
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори

Кравчук М. Г., Романенко О. В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Практичне заняття з паразитології як чинник формування біологічної компетентності в студентів-фармацевтів

marykrav78@gmail.com

Вступ. На сьогоднішній день на заклади вищої освіти покладене важливе завдання з підготовки кваліфікованих фахівців, здатних самостійно удосконалювати набуті під час навчання знання та вміння і застосовувати їх у професійній діяльності. Позначене вище потребує такого забезпечення організації освітнього процесу, що враховує принципи науковості, наступності, безперервності, передбачає застосування сучасних інформаційних технологій навчання. Однією з природничо-наукових дисциплін, що вивчається студентами-фармацевтами на першому курсі є «Біологія з основами генетики». Як обов'язковий компонент Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» [1], вказана вище дисципліна долучена до забезпечення набуття студентами певних загальних, спеціальних та інтегральної компетентностей. Останнє відбувається шляхом засвоєння здобувачами вищої освіти необхідних знань, набуття відповідних умінь та практичних навичок, у зв'язку з чим важливого значення набуває аналіз дидактичних та методологічних аспектів організації проведення, зокрема, практичних занять з паразитології, як складової навчальної дисципліни «Біологія з основами генетики».

Матеріали та методи. Вивчення програм освітньо-професійної підготовки фармацевтів у закладах вищої освіти, аналіз змісту та етапів проведення в них практичних занять з паразитології, опрацювання науково-педагогічних праць з питань оптимізації засвоєння навчального матеріалу на практичних заняттях.

Результати та їх обговорення. Проблематика практичних занять з паразитології для студентів-фармацевтів визначається Робочою програмою

навчальної дисципліни «Біологія з основами генетики». Складові змістового наповнення безпосередньо програми вивчення цієї дисципліни структуровані на змістові модулі, до одного з яких включено питання з паразитології. Знання, отримані студентами на лекціях, під час практичних занять та виконання самостійної позааудиторної роботи стосовно біологічних особливостей збудників інвазійних хвороб, їх переносників, стосовно циклів розвитку збудників таких хвороб і способів лабораторної діагностики відповідних організмів, а також стосовно поширення спричинюваних такими організмами хвороб сприяють активізації в здобувачів вищої освіти навчально-пізнавальної діяльності, створюють підґрунтя для засвоєння майбутніми фармацевтами знань та вмінь з суто професійно-орієнтованих навчальних дисциплін. Це особливо важливо у зв'язку з реєстрацією на території України випадків хвороб, збудниками яких є представники найпростіших, гельмінтів та членистоногих, яким притаманний саме паразитичний спосіб існування [2; 3].

Практичне заняття за тематикою з паразитології має на меті закріплення та поглиблення здобувачами вищої освіти отриманих на лекції та у процесі самостійної роботи знань, формування в студентів необхідних практичних навичок, до яких належать, для прикладу, здатність обґрунтовувати приналежність паразитарних хвороб людини до трансмісивних і природно-осередкових, уміння діагностувати на макро- та мікропрепаратах збудників та переносників збудників інвазійних хвороб людини, розрізняти яйця гельмінтів тощо.

До складових забезпечення ефективного проведення практичного заняття з паразитології належить у тому числі чітке пояснення студентам його навчальної мети, наявність підготовленого викладачем опису послідовного виконання ними передбачених практичних завдань, зроблений викладачем акцент на коректно підібраних ілюстраціях навчального матеріалу, а також застосування викладачем комплексу різнопланових тестових завдань ситуативного характеру для контролю набутих студентами знань і вмінь. При цьому в ході планування і

проведення такого навчального заняття необхідним є дотримання учасниками освітнього процесу чинних біоетичних принципів і норм [4].

Підготовка до практичного заняття з паразитології передбачає ретельне опрацювання студентами необхідного теоретичного матеріалу, перевірку чого викладач може здійснити на початку практичного заняття, запропонувавши студентам відповісти на стандартизовані запитання та тестові завдання.

Результативність основного етапу практичного заняття з паразитології певним чином залежить від початкового рівня знань студентів, методичного забезпечення, зокрема, наявності структурованих посібників з практичних занять [5; 6], від наочного забезпечення (мікропрепарати збудників інвазійних хвороб, вологі макропрепарати представників гельмінтів тощо), дидактичних прийомів, якими володіє викладач [7]. При цьому одним з важливих індикаторів сформованості практичних навичок у студентів слугує успішне розв'язування ними задач ситуативного характеру.

На заключному етапі практичного заняття викладачем проводиться перевірка сформованості дослідницьких умінь і навичок в студентів за результатами виконання ними завдань практичної роботи. При цьому доцільним є використання тестових завдань ситуативного характеру, що пропонуються студентам для розв'язання.

Висновки. Таким чином, належне методичне забезпечення практичного заняття з паразитології, наявність навчальної книги з практичних занять, коректно організована самостійна робота студентів активізують їх навчально-пізнавальну діяльність і забезпечують формування в них біологічної компетентності.

Література:

1. Освітньо-професійна програма «Фармація» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», освітня кваліфікація: 226.01 «Фармація – Магістр фармації», професійна кваліфікація: «Фармацевт». – Київ: Національний

медичний університет імені О.О. Богомольця, 2024. URL: https://drive.google.com/drive/folders/15suctvi–BCAqTPETuzUdbyxePCFTGqgx

2. Кравчук М., Гурняк О., Романенко О. Формування природничо-наукової компетенції у студентів при вивченні медичної паразитології. *European Humanities Studies: State and Society / Europejskie Studia Humanistyczne: Państwo i Społeczeństwo.* 2021. № 3. P. 97-107.

3. Романенко О.В. Гідроекологічні аспекти поширення збудників трематодозів. *Екологічні науки: науково-практичний журнал.* 2022. Вип. 2 (41). С. 135-140.

4. Романенко О.В., Груша М.М. Біоетичні аспекти методології гідробіологічних досліджень. *Екологічні науки: науково-практичний журнал*. 2021. Випуск 6 (39). С. 91-95.

5. Романенко О.В., Кравчук М.Г., Грінкевич В.М. Біологія: Посібник з практичних занять. За редакцією О.В. Романенка. Київ: Медицина, 2006. 176 с.

6. Романенко О.В., Кравчук М.Г., Грінкевич В.М., Костильов О.В. Медична біологія: Посібник з практичних занять. За редакцією О.В. Романенка. 2-е видання. Київ: ВСВ «Медицина», 2020. 472 с.

7. Гурняк О.М., Кравчук М.Г., Романенко О.В. Використання колекції зоологічних препаратів для формування біологічної компетенції студентів. *Музейна педагогіка в науковій освіті*: збірник тез доповідей учасників І Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28 листопала 2019 р., м. Київ. Біла Церква: Видавництво «Авторитет» ФОП Курбанова Ю. В. 2019. С. 34-36.